

● De Voorziening met 'Kill your darlings': twee zusjes de verkoldering in. Elja Pelgrom (rechts) en Lineke Rijman in een fragment van Clara Woldering. (Foto: Ellen Kooi)

Noordelijke toneelschrijvers verdienen nóg een workshop

In de VS, waar ze denken dat je alles kunt leren, zegt de harde schrijfmeester tegen zijn wijdloupe schrijfleerling: *Kill your darlings*. Zet het mes in al die fraaie formuleringen die de essentie van je schrijfsel dreigen te overwoekeren. Deze moordlustige aanbeveling werd de titel van een aardig project van De Voorziening: in De Studio in Groningen – 'thuis' dus – toonde men gisteravond de probeersels van de deelnemers aan een toneelschrijversworkshop, die de noordelijke theaterkern het vorige seizoen onder leiding van literator Willem Jan Otten heeft laten voltrekken. Vanavond doet men het nog een keer over, maar kaarten zijn niet meer beschikbaar.

Voorziening-coördinator Matthijs Rümke regisseerde één stukje, Javier López Pinón maar liefst zes. Men wilde het serieus aanpakken: zo ontwierp Henk Kraayenzank voor alle mini-producties een decor, kostuums en een lichtplan en had men voor het spel behalve noordelijke coryfeeën als Janneke Geertsema, Max Sietsema en Alina Kiers randstedelijke routiniers als Lineke Rijman, Truus te Selle en Elja Pelgrom opgeroepen. Wie wilde was van 18.00 uur tot 23.30 uur onder de Studio-pannen.

Er werd aan het prille begin

van de avond begonnen met een lezing van Otten, die er onder meer op wees dat veel theatertermen in het dagelijks leven een negatieve lading hebben. Neem woorden als 'scène', 'theatraal' en zelfs 'personage'. Hoog tijd dus om het theater wat meer aanzien te geven en dat moet dan beginnen met het kweken van vakbekwame toneelschrijvers. Van 20.00 uur af kon men bekijken of de hersenspinsels van zeven noordelijke auteurs – overigens afgedrukt in een net boekje dat de provincie Groningen financierde – in het 'echt' tot de verbeelding spreken.

Vlees

De praktijk is een harde leerschool en dat kwam gisteravond dan ook duidelijk aan het licht. Zowel bij auteurs met de ambitie wat 'hoger' te grijpen, zoals Jan Veldman en Jos Visscher, als bij collega's die menen dat 'gewoon' voorlopig goed genoeg is, zoals de realisten Gré van der Veen en Kees Visscher. Bij de eerstgenoemden bleef het wat saai, bij beide laatsten wat érg dicht op de huiskamervloer. Beter beviel een met technische grollen opgesierd fragment kindertoneel van Tsjitske de Boer. Die Tsjitske laat de geest waaien. Zelfs een voorzichtige opinie over de bijdra-

ge van Clara Woldering durven we niet te geven, omdat de regie haar treffen van twee zusjes volledig de verkoldering in heeft geholpen. Het functioneelst gisteravond was een tekst van Just Vink, over een man zonder gevoel. Die Vink durft al lichtelijk in eigen vlees te snijden en dat ontbreekt nog teveel bij de anderen.

Moge dit breekbare workshop-begint dus een vruchtbaar vervolg krijgen.

PETER BLOM